

Estudiar societats avui

Introducció a l'estudi de societats a
l'Àsia Oriental

Natàlia Cantó-Milà

PID_00192997

Material docent de la UOC

Natàlia Cantó-Milà

Llicenciada en Sociologia per la Universitat Autònoma de Barcelona i doctorada en Ciències Socials per la Universitat de Bielefeld (Alemanya) amb un treball sobre la teoria del valor de Georg Simmel i el paradigma relacional a la sociologia. Ha treballat en els camps de la teoria sociològica, la història de la sociologia, les polítiques socials i la sociologia del desenvolupament, la sociologia de les emocions i els mètodes de recerca qualitativa en les ciències socials.

Primera edició: setembre 2012

© Natàlia Cantó-Milà

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2012

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Eureka Media, SL

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Introducció

Quan comencem a estudiar una societat que des del nostre propi posicionament ens és “estranya”, tendim a començar l’estudi encuriosits, interessats i amb ganes de descobrir què s’amaga rere allò que ens és desconegut. I sovint, com en tants moments en la nostra vida social, donem per descomptada una part d’allò que ens disposem a estudiar, per a fixar-nos en una altra part; la part que en aquell moment determinat ens sembla la interessant, diferent i mereixedora de la nostra atenció.

Feu clic aquí per sentir l'àudio.

En els estudis de l'Àsia oriental –o de qualsevol altra “societat” que als nostres ulls ens sembli llunyana– ens centrem sovint en l’estudi de la societat “xinesa”, de la societat “japonesa”; allò que ens crida l’atenció és l’estudi, l’anàlisi d’aquest “altre”, d’aquesta altra societat que no és la nostra i que assumim que “funciona diferent” i que ens cal estudiar perquè no hi tenim accés immediat, com a la nostra pròpia, on més o menys ens sabem moure entre els codis, símbols i signes amb prou soltesa per a haver-nos de fer ben poques preguntes i encarar-nos a pocs “perquè” al llarg del dia.

Això canvia quan, de cop, ens hem de moure per l’entramat de codis, símbols i signes de les societats xinesa o japonesa, i no ho diem en el sentit de l’idioma, que ja és per si mateix un entramat de codis i signes que no podem desxifrar sense un llarg estudi, sinó que ens referim a quelcom més. Quelcom que, malgrat dominar l’idioma (com ens podria passar a força llocs de Llatinoamèrica), igualment no dominaríem: ens referim a les **formes de sociabilitat** que regeixen el dia a dia i que es van teixint i reteixint en l’entramat de relacions que esdevenen societat. Sense conèixer aquests **codis, símbols i signes**, de ben segur que cometríem força errors “de forma” i faríem un bell munt de preguntes (sobre allò que pels altres seria claríssim, obvi i donat per descomptat) abans d’esdevenir capaços de moure’ns per l’entramat social sense cometre errors d’expressió o de traducció.

Aquesta reflexió inicial ens convida a pensar que, més enllà de problematitzar què volem expressar quan diem societat xinesa o japonesa, hauríem de començar per preguntar-nos què volem dir quan parlem de **societat** i què estudiem quan diem que estudiem “societat”, tant si és una altra o la nostra pròpia. I per acabar, potser també ens hauríem de preguntar què volem dir quan diem que estudiem una altra o la nostra pròpia societat i per què el nostre ús de la paraula *societat* en el dia a dia tan sovint coincideix amb les fronteres actuals dels estats que omplen de línies polítiques i de monopoli de l’exercici legítim de la violència els mapes del nostre planeta.

Objectius

Amb l'estudi d'aquests materials, assolirem els objectius següents:

- 1.** Conèixer la complexitat del concepte *societat* i treballar una aproximació a aquest concepte, que ens permeti després entrar de ple a l'estudi de la Xina i el Japó.
- 2.** Treballar una perspectiva relacional en l'estudi de societat.
- 3.** Treballar el concepte de *globalització* dins el marc teòric treballat de societat.
- 4.** Treballar el concepte d'*orientalisme* dins el marc teòric treballat de societat.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Introducció a l'estudi de societat a l'Àsia Oriental

Natàlia Cantó-Milà

1. Què volem dir quan diem *societat*?
2. La societat mundial
3. World Systems Theory
4. Sobre la globalització. Què és la globalització si parlem d'una societat mundial?
5. Michel Foucault: el poder del saber i el saber del poder
6. Orientalisme

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Ahmed, Sarah (2006). *Queer phenomenology: Orientations, objects, others*. Durham, Londres: Duke University Press.

Arrighi, G. i altres (1996). *The rise of East Asia in world historical perspective*. Universitat Estatal de Nova York a Binghamton: Fernand Braudel Center.

Billig, Michael (1995). *Banal nationalism*. Londres, etc.: Sage.

Foucault, M. (1994). *El orden del discurso*. Buenos Aires: Tusquets.

Foucault, M. (2003). *Historia de la sexualidad* (vol I: "La voluntad del saber; vol II: "El uso de los placeres"; vol III: "La inquietud de sí"). Buenos Aires: Siglo Veintiuno.

Foucault, M. (2005). *Vigilar y castigar: nacimiento de la prisión*. Madrid: Siglo Veintiuno.

Foucault, M. (2005). *La arqueología del saber*. Buenos Aires: Siglo Veintiuno.

Foucault, M. (2006). "Seguridad, territorio, población". Curs en el Collège de France, 1977-1978. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica.

Foucault, M. (2007). *El nacimiento de la clínica: una arqueología de la mirada médica*. Madrid: Siglo Veintiuno.

Foucault, M. (2007). *Nacimiento de la biopolítica*. Curs en el Collège de France, 1978-1979. Buenos Aires: Fondo de cultura económica.

Frank A. G.; Gills, B. (ed.) (1993). *The world system: five hundred or five thousand years?* Londres / Nova York: Routledge / Kegan&Paul.

Giddens, Anthony (1990). *The consequences of modernity*. Londres: Polity Press.

Held, D. (1997). *La democracia y el orden global*. Barcelona: Paidós.

Held, D. (2002). *Globalización/antiglobalización; sobre la reconstrucción del orden mundial*. Barcelona: Paidós.

Held, David; Koenig-Archibugi, Mathias (ed.) (2003). *Taming globalization. Frontiers of governance*. Cambridge: Polity Press.

James, Harold (2001). *The end of globalization. Lessons from the Great Depression*. Cambridge, Londres: Harvard University Press.

Luhmann, Niklas (1992). *Beobachtungen der Moderne*. Opladen: Westdeutscher Verlag.

Luhmann, Niklas (1997). *Die Gesellschaft der Gesellschaft*. Frankfurt: Suhrkamp.

Luhmann, Niklas (1997). "Globalization or world society? "How to conceive of modern society". *International Review of Sociology* (març de 1997, vol. 7, núm. 1). Consultat per darrera vegada el 28-05-2012.

Marx, Karl (2000). *The German ideology*.

Marx, Karl (2010). *El capital. Crítica de la economía política*. Madrid: Alianza Editorial.

Meyer, John W.; Boli, John; Thomas, George M.; Ramírez, Francisco O. (1997). "World Society and the Nation-State". *American Journal of Sociology* (vol. 103, núm. 1, pàg.144-181).

Said, Edward W. (1997). *Cultura e imperialismo*. Barcelona: Anagrama.

Said, Edward W. (2007). *Orientalismo*. Barcelona, etc.: De Bolsillo.

Sassen, S. (2001). *Contra geografías de la globalización. Género y ciudadanía en los circuitos transfronterizos*. Madrid: Mapas.

Sen, A. (1999). *Development as freedom*. Oxford: Oxford University Press.

Simmel, Georg (2004). *The philosophy of money* (3a. ed. revisada). Londres, etc.: Routledge.

Stiglitz, J. E. (2003). *El malestar en la globalización*. Madrid: Punto de Lectura.

Strange, S. (2001). *La retirada del Estado*. Barcelona: Icaria / Intermón Oxfam.

Wallerstein, Immanuel (1999). *The end of the world as we know it: social science for the twenty-first century*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Wallerstein, Immanuel (2003). *Decline of American power: The U.S. in a chaotic world*. Nova York: New Press.

Wallerstein, Immanuel (2004). *World systems analysis - an introduction*. Durham, Londres: Duke University Press.

Wallerstein, Immanuel (2006). *European universalism: The rhetoric of power*. Nova York: New Press.

Wallerstein, Immanuel (2011). "Centrist Liberalism Triumphant, 1789-1914" (vol. IV). *The modern world-system*. Berkeley: University of California Press.

Weber, Max (1984). *L'ètica protestant i l'esperit del capitalisme*. Barcelona: Edicions 62.

Bibliografia complementària

Anderson, Benedict (2006). *Imagined communities. Reflections on the origin and spread of nationalism*. Londres: Verso.